

HeidelbergCement România S.A.

Fabrica de ciment Tașca

sat Tașca, comuna Tașca,
617455, jud. Neamț, România

Tel: 0233 254 221

Fax: 0233 253 131

SINTEZĂ A RAPORTULUI ANUAL DE MEDIU - 2019

HeidelbergCement România S.A. - Fabrica de Ciment Tașca

- 1. Date de identificare a titularului activității;**
- 2. Prezentarea modului de derulare a procesului de co-incinerare a deșeurilor;**
- 3. Funcționarea și monitorizarea instalației de co-incinerare;**
- 4. Nivelul emisiilor în aer și în apă comparativ cu valorile limită de emisie stabilite în autorizația integrată de mediu.**

1. Date de identificare a titularului activității

- Denumirea unității : **HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A. – Fabrica de ciment Tașca**, sat Tașca, com. Tașca, jud. Neamț , telefon 0233 254221 , fax 0233262532
- **HEIDELBERGCEMENT ROMÂNIA S.A. – Fabrica de ciment Tașca** își desfășoară activitatea în baza Autorizației Integrate de Mediu nr. 6 din 20.10.2015, valabilă până la data de 19.10.2025.
- **Categoria de activitate** conform Anexei 1 la OUG 152/2005 (aprobată prin legea nr. 84/2006), cap 3, pct 3.1: Instalații pentru producerea clincherului de ciment în cuptoare rotative cu o capacitate de producție mai mare de 500 t/zi.
- **Activități autorizate, coduri CAEN:**
  - Fabricarea cimentului și a clincherului de ciment, **cod CAEN: 2351;**
  - Extracția pietrei ornamentale și a pietrei pentru construcții, **cod CAEN: 0811;**
  - Recuperarea materialelor reciclabile sortate, **cod CAEN: 3832;**
  - Colectarea deșeurilor nepericuloase, **cod CAEN: 3811;**
  - Colectarea deșeurilor periculoase, **cod CAEN: 3812;**
  - Tratarea și eliminarea deșeurilor nepericuloase **cod CAEN: 3821;**
  - Tratarea și eliminarea deșeurilor periculoase, **cod CAEN: 3822;**
  - Comerț cu ridicata a deșeurilor **cod CAEN: 4677.**

2. Prezentarea modului de derulare a procesului de co-incinerare a deșeurilor

Prepararea făinii pentru producerea clincherului

Producția cimentului începe în cariere, cu excavarea calcarului și a argilei. Acestea sunt concasate și apoi transportate în fabrică, prin sisteme de benzi transportoare și/ sau pe calea ferată. Calcarul, marna/ argila și materiile prime alternative sunt dozate conform unei rețete stabilite de laboratorul fabricii și transportate la turnul de uscare, iar de aici la moara de faină.

Uscarea materiilor prime se face cu gaze de la cuptorul de clincher, iar atunci când acesta nu funcționează se folosesc gaze de la focarul auxiliar. Măcinarea făinii se face în moara cu bile bicamerală, pe procedeu cu circuit închis. Din moară, materialul este transportat la 2 separatoare dinamice. Partea fină este transportată pneumatic și cu elevatoare la silozurile de faină, iar partea grosieră se reîntoarce în moară.

Producerea clincherului

Utilizăm materii prime alternative pe bază de deșeuri sau subproduse din alte industrii la producerea clincherului, precum și la măcinarea cimentului, urmărind cu strictețe ca produsul final să respecte în totalitate exigențele impuse de standardul european de produs SR EN 197-1:2011.

Făina din silozurile de depozitare este dozată și transportată la schimbătorul de căldură în 4 trepte, unde are loc preîncălzirea acesteia de la 60 °C la aprox. 850° C. Căldura este preluată de la gazele fierbinți din cuptor care străbat schimbătorul de căldură în contracurent cu făina alimentată pe la partea superioară. Făina preîncălzită, parțial decarbonată în schimbătorul de căldură, atinge în cuptor temperatura de aproximativ 1.450 °C și se transformă prin răcire bruscă într-un material nou, cristalin, cu aspect granular, numit clincher Portland, care este un produs intermediar – însă esențial – în fabricarea cimentului. Răcirea bruscă a materialului are loc în răcitorul grătar, de la aproximativ 1.350°C la 100 °C, cu ajutorul aerului de la ventilatoare.

După o condiționare prealabilă, gazele evacuate din cuptor trec în final printr-un sistem de depoluare (filtru cu saci), în vederea separării prafului înainte de evacuare la coș.

Căldura necesară procesului de clincherizare se obține prin arderea de combustibili tradiționali și alternativi. Alimentarea și dozarea combustibililor, precum și parametrii de proces la ardere sunt monitorizați continuu din camera de comandă și control.

Combustibilii

Combustibilii alternativi utilizați la fabrica de ciment Tașca pot fi grupați în următoarele categorii:

- deșeuri solide mixte de dimensiuni mari,
- deșeuri solide mixte de dimensiuni până la 450 mm lungime și 60 mm grosime,
- deșeuri solide mixte mărunțite și deșeuri păstoase.

Deșeurile solide mixte de dimensiuni mari sunt încărcate pe un transportor cu role și transportate pe schimbătorul de căldură. În acest loc deșeurile sunt cântărite, dozate în cantități prescrise de la camera de comandă și ulterior sunt introduse în cuptorul de clincher pe la capul rece al acestuia.

Deșeurile solide mixte mărunțite cu dimensiuni până la 450 mm lungime și 60 mm grosime sunt transportate cu ajutorul unui transportor cu bandă într-un buncăr din beton cu pardoseală mobilă. Din acest buncăr de beton, materialul este dozat, transportat și introdus în cuptorul de clincher.

Deșeurile păstoase sunt transportate dintr-un buncăr, cu ajutorul unor pompe la cuptorul de clincher. Deșeurile prezentate mai sunt introduse în cuptorul de clincher printr-un sistem de clapeți dubli, acționați pneumatic, care asigură totodată etanșeitatea cuptorului.

Deșeurile solide mixte mărunțite de dimensiuni mici (fluff) sunt preluate de un încărcător și introduse într-un buncăr de zi. Din acest buncăr, materialul ajunge la un dozator celular și apoi este transportat pneumatic la cuptorul de clincher, pe la capul cald al acestuia.

Pentru o dozare corespunzătoare la alimentare în fluxul tehnologic de fabricare a clincherului și pentru a ne asigura că sunt îndeplinite condițiile de acceptare în vederea co-incinerării, se realizează analiza chimică atât a materiilor prime, cât și a combustibililor alternativi.

Toți combustibilii alternativi (deșeurile valorificabile energetic) admiși pentru co-incinerare la Fabrica de ciment Tașca fac parte din lista deșeurilor acceptate în vedere co-incinerării, fără impact semnificativ asupra mediului, menționate în **“Ghidul pentru co-incinerarea deșeurilor în fabricile de ciment”**.

Zonele cuptorului prin care sunt introduse deșeurile la ardere și capacitatea maximă de alimentare sunt stabilite în funcție de tipul deșeurilor utilizate, astfel încât sunt asigurate temperaturile necesare pentru combustia completă și controlul emisiilor. Alimentarea este continuă, exceptând perioadele de pornire/ oprire, când se utilizează numai combustibili convenționali.

Datorită temperaturilor înalte din cuptorul de clincher, conținutul organic al deșeurilor folosite drept combustibili alternativi este distrus în totalitate. **Caracteristicile tehnice ale procesului de fabricare a clincherului**, în cazul folosirii **combustibililor alternativi**, prezintă diverse **avantaje din perspectiva prevenirii poluării mediului**:

- timpul de staționare al gazelor reziduale în cuptoarele de clincher este de cca. 5 secunde la temperaturi de peste 1.100°C,
- absorbția componentelor gazoși, cum ar fi HF, HCl și SO₂ în materia primă alcalină introdusă în cuptorul de clincher (făina),
- cenușa rezultată în urma combustiei totale este înglobată ca parte componentă a clincherului format, rezultând simultan o recuperare atât materială cât și energetică a deșeurilor utilizate drept combustibili alternativi,
- fixarea din punct de vedere chimic și mineralogic în clincher a elementelor de metale grele aflate în concentrații foarte mici,
- conservarea resurselor naturale folosite tradițional la fabricarea cimentului, prin substituirea lor parțială cu resurse alternative provenite din deșeuri,
- utilizarea deșeurilor pentru a înlocui combustibilii fosili, în special a biomasei din deșeuri, reprezintă una dintre principalele pârgii de reducere a emisiilor de CO₂ în procesul de fabricare a cimentului,
- co-procesarea poate reduce volumul deșeurilor depozitate la gropile de gunoi sau incinerate și valorifică în mod foarte eficient energia și materialele conținute în deșeuri.

Măcinarea cimentului

Zgura granulată de furnal este uscată într-un uscător rotativ folosind aer cald recuperat de la răcitorul grătar și/ sau gaze naturale de la focarul auxiliar și un uscător în pat fluidizat cu gaze naturale. Gipsul este transportat din hala de adaosuri la buncărele de omogenizare ale morilor de ciment. Clincherul, gipsul și adaosurile de măcinare sunt extrase din silozuri, dozate și alimentate în mori de ciment. Morile de ciment sunt mori tubulare cu bile, bicamerale și funcționează pe procedeu închis. Materialul din moară este transportat la un separator dinamic, care separă partea fină (cimentul) de partea grosieră. Cimentul este preluat de un releu de transport și depozitat în silozurile de ciment, partea grosieră reîntorcându-se în moară.

Expediția cimentului

Din silozuri, cimentul poate fi livrat atât vrac cât și înșăcuit. Înșăcuirea se realizează cu mașini rotative automate, după care sacii sunt paletizați cu mașina de paletizat și înfoliați cu folie din polietilenă.

3. Funcționarea și monitorizarea instalației de co-incinerare

Funcționarea, respectiv monitorizarea instalației de producere a clincherului de ciment se realizează permanent prin sistemul de control al fluxului tehnologic. Parametrii de control urmăriți pentru a preveni poluarea mediului sunt:

- debitele de alimentare cu material al utilajelor;
- concentrații de oxigen;
- gaze de combustie și emisiile de pulberi;
- presiuni și temperaturi la cuptorul de clincher;
- temperaturile de intrare în instalațiile de desprăfuire pentru asigurarea unui randament maxim de desprăfuire;
- consumul de energie electrică în instalații;
- consumul de combustibili (combustibili convenționali și combustibili alternativi);
- indicatorul nivelului rezervorului de apă amoniacală;

Reducerea emisiilor de NO_x din gazele evacuate de cuptor se face cu ajutorul unei instalații de dozare și injectare a soluției de apă amoniacală în gazele de ardere (sistem de reducere non-catalitică selectivă - SNCR). Astfel, se injectează o cantitate de apă amoniacală în coloana ascendentă de la cuptor, transformându-se oxizii de azot din gazele de ardere în azot liber și apă.

Conform sistemului de automatizare la oprirea unei instalații de desprăfuire se oprește fluxul tehnologic. Pornirea fluxului se poate realiza numai dacă funcționează instalațiile de desprăfuire.

Concluziile privind cele mai bune tehnici disponibile (BAT) în temeiul Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale pentru producerea cimentului (DECIZIA CE 2013/163/UE) sunt aplicate în activitatea desfășurată:

- definirea de către conducere a unei politici de mediu care include îmbunătățirea continuă a instalației, punerea în aplicare a procedurilor sistemului de management de mediu;
- optimizarea controlului procesului, inclusiv sisteme de control automat computerizat;
- măsurători continue ale parametrilor de proces (temperatura, conținut de O₂, presiune, debit);
- măsurători continue pentru: pulberi, NO_x, SO₂ și CO;
- condiții de referință pentru emisiile atmosferice: 273 K, p= 101,3 hPa, gaz uscat, 10%O₂; aceste condiții de referință sunt condiții standard pentru procesele care au loc în cuptor;
- măsurători periodice ale PCDD/F, TOC și ale emisiilor de metale grele;
- minimizarea consumului de energie printr-o monitorizare continuă a consumurilor și aplicarea unei politici de reducere a pierderilor precum și substituirea combustibililor convenționali cu deșeuri.

Emisiile de la cuptorul de clincher sunt monitorizate continuu prin intermediul unui sistem de monitorizare automată. Calitatea sistemului automat de măsurare este asigurată atât prin realizarea acțiunilor stabilite în planificarea internă de întreținere și mentenanță a acestuia, cât și prin intermediul unor laboratoare externe acreditate, conform standardelor și legislației în vigoare aplicabile. Acest sistem de monitorizare continuă a emisiilor a fost supus procedurii QAL 2, procedură de asigurare a calității acestuia, conform standardului european SR EN 14181/2015, aceasta demonstrând calitatea măsurărilor emisiilor de poluanți.

4. Nivelul emisiilor în aer și în apă comparativ cu valorile limită de emisie stabilite în autorizația integrată de mediu
I. Situația emisiilor în aer pentru anul 2019

În anul 2019 monitorizarea calității aerului a fost realizată prin monitorizarea emisiilor de pulberi și gaze, de la sursele staționare de emisie.

Sursa de emisie/cod	Punctul de emisie/cod	Noxa emisă	Concentrația medie anuală realizată mg/Nmc 2019	Limita max din autorizație mg/Nmc
0	1	2	3	4
Concasor giratoriu 1	-	pulberi	1,67	30
Concasor giratoriu 2	-	pulberi	1,55	30
Concasor de calcar 2	Filtru cu saci	pulberi	3,18	30
Concasor de calcar 3	Filtru cu saci	pulberi	3,52	30
Concasor de calcar 4	Filtru cu saci	pulberi	3,38	30
Concasor de marnă 1 /S1	Filtru cu saci /E1	pulberi	2,09	30
Concasor de marnă 2 /S1	Filtru cu saci /E1	pulberi	1,96	30
Cuptor 2 /S2 (combustibili alternativi)	Filtru cu saci	pulberi	2,83	30
		NOx	472,84	500
		SO2	35,11	400
		CO	1221,92	2000
		TOC	11,54	50
		Metale Cd+Tl	0,0017	0,05
		Hg	0,0003	0,05
		Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	0,0213	0,5
		HCl	3,76	10
		HF	0,25	1
		Dioxine și benzofurani	0,0291*	0,1 ng/Nmc
Răcitor grătar 2 /S3	Electrofiltru / E3	pulberi	8,03	30
Cuptor 1 /S3 (combustibili alternativi)	Electrofiltru	pulberi	13,15	30
		NOx	356,7	500
		SO2	36,24	400
		CO	283,851	2000
		TOC	29,867	50

0	1	2	3	4
Cuptor 1 /S3 (combustibili alternativi)	Electrofiltru	Metale Cd+Tl	0,0028	0,05
		Hg	0,0003	0,05
		Sb+As+Pb+Cr+Co+Cu+Mn+Ni+V	0,0724	0,5
		HCl	5,962	10
		HF	0,25	1
		Dioxine și benzofurani	0,039581	0,1 ng/Nmc
Răcitor grătar 1	Electrofiltru	pulberi	5,56	30
Moara de cărbune/S9	Filtru cu saci /E9	pulberi	7,47	30
Moara de ciment 1 /S4	Filtru cu saci /E4	pulberi	3,38	30
Separator MC1 /S5	Filtru cu saci / E5	pulberi	3,56	30
Moara de ciment 2 /S6	Filtru cu saci /E6	pulberi	3,17	30
Separator MC2 /S6	Filtru cu saci / E6	pulberi	3,30	30
Uscător de zgură/ S 10	Filtru cu saci /E10	pulberi	2,05	30
Mașina de însăcuit / S7	Filtru cu saci /E7	pulberi	3,71	30

* Determinări efectuate în anul 2017, conform specificațiilor din cadrul Autorizației Integrate de Mediu.

II. Situația evacuărilor în apă

Monitorizarea calității apei s-a realizat lunar de către Laboratorul Sistemului de Gospodărire a Apelor Neamț, care a realizat monitorizarea calității apei evacuate în emisar, lunar, pentru poluanții prevăzuți în Autorizația de Gospodărire a Apelor nr.63/10.04.2017.

Monitorizarea se realizează în punctele de deversare a apelor uzate în emisar.

Calitatea apelor uzate în anul 2019, evacuate de pe platforma Fabricii de ciment Tașca:

Indicatorul urmărit	Limita maximă admisă mg/l	Concentrație medie anuală mg/l 2019
0	1	2
Suspensii	60	17,17
pH	6,5- 8,5	7,80
CBO5	25	12,13
Sub. extractibile	20	0,00
Reziduu filtrant	2000	250,17
CCO-Cr	125	46,63
Amoniu	2	1,33

Azotiți	1	0,18
0	1	2
Azotați	25	3,73
Fosfor total	1	0,17
Cloruri	500	21,38
Sulfați	600	16,97
Detergenți	0,5	0,0

Calitatea apelor uzate în anul 2019, evacuate de la cariera de calcar Bicaz Chei:

Indicatorul urmărit	Limita maximă admisă mg/l	Concentrație medie anuală mg/l 2019
0	1	2
pH	6,5- 8,5	8,1
Sub. extractibile	20	0,00
Reziduu filtrant	2000	347,0
CCO-Cr	125	122,24

Din analiza datelor din tabelele de mai sus, se constată că toate mediile anuale ale indicatorilor analizați, se încadrează în limita maximă admisă a fiecărui indicator.

09.03.2020

Întocmit,
Responsabil de Mediu